

nujna in zahtevata veliko brzino, kajti velika brzina ne samo, da olajša nenadni napad, temveč tudi marsikdaj predstavlja rešitev na begu pred protiletalskim orožjem in sovražnimi lovskimi letali. Težki bombniki razpolagajo z zelo močno oborožitvijo. Težki bombniki so dvo- ali štirimotorni, z nekaj izjemami tudi trimotorni. Povprečno se gibljejo brzine težkih bombnikov od 380 do 500 km, letijo lahko 1000 do 3000 km, nosilnost pa večinoma 2000 do 2200 kg. Posadko tvori štiri do pet mož.

V zadnjem času pa so se pojavili tako imenovani »veliki bombniki«, ki morejo nositi do 4000 kg eksploziv, razpolagajo z brzino preko 450 km na uro ter prevozijo razdalje do 4000 km.

Iz Amerike pa poročajo, da so tam sestavili »leteče trdnjave«, vendar pa podrobnosti o teh letalih še niso znane. Razumljivo pa je, da bodo te »leteče trdnjave« v vsem prekašale opisane vrste letal. Govorijo, da bo Anglija dobila od Amerike v najkrajšem času 30—50 »letečih trdnjav«.

Bombniki so opremljeni s sprejemnimi in oddajnimi radijskimi aparati

Vsi moderni bombniki so opremljeni s sprejemnimi in oddajnimi radijskimi aparati in z vsemi mogočimi drugimi aparati. Vodnik letala se lahko brezžičnim putem pogovarja z zemljo in od tam prejema navodila, kam naj usmeri svoj polet ali od kje mu grozi nevarnost.

Kratke tedenske novice

V Makarski v Dalmaciji je umrl 98 letni Mijo Madonič, ki je bil zadnji še živeči borec iz bitke pri otoku Visu leta 1866., v kateri je premagal admiral Tegethoff italijansko mornarico.

Naša vlada je izdala zakon, po katerem bo omejeno število študirajočih judovskih dijakov na vseučiliščih.

Po zasedbi Sedmograške okrepjena Madžarska šteje blizu 13 milijonov prebivalcev in lahko postavi v primeru vojne 1.300.000 mož pod orožje.

Madžari in Romuni drug drugega napadajo po radiju in drug drugemu očitajo nasilstva nad manjšinami.

Okoli 15.000 nemških vojakov je vkorakalo v Romunijo, da bodo zavarovali petrolejske vrelce in bodo tvorili jamstvo Nemčije za varnost Romunije.

Mussolini se mudi na pregledu severnih italijanskih čet, ki so nastanjene v Piemontu, po Lombardiji ter Benečiji.

Italija je vzela iz prometa nikljaste kovance in je dobila s tem 160 ton niklja, katerega bo uporabila v letalske svrhe.

Po odločbi Nemčije bo smela imeti Francija 100.000 mož broječo vojsko s 4000 častniki. Ta armada bo sestavljena samo iz prostovoljcev, ki bodo služili 12 let.

Zadnje nedelje je bilo v Varšavi, leto dni po vkorakanju nemških čet v poljsko glavno mesto, otvoreno popolnoma prenovljeno nemško gledališče.

Predsednik irske vlade De Valera je izjavil, da je pripravila Irska dva milijona mož za obrambo svoje neodvisnosti in nevtralnosti.

Angleške oblasti bodo izdajale za zaklonska v podzemeljskih železnicah in za javna zaklonska posebne izkaznice, katere bodo na razpolago ženam, otrokom in delavcem.

Za napade na London se poslužujejo Nemci letal, katera so brez pilotov in jih vodijo s pomočjo elektro-magnetnih valov iz daljave — tako sodijo Angleži.

Pretekli teden so Angleži pripeljali na otok Malto velika ojačenja. Malta je otok v Sredozemskem morju južno od Italije.

Anglija bo skoro dokončala posebno zračno obrambo, ki bo onemogočala sovražniku nočna bombardiranja.

Rusija je imela zadnje čase velike manevre, ki so segali od Črnega do Baltiškega morja. Udeleževal se jih je vojni minister maršal Timošenko. Zadnji manever je bil v leningrajskem okrožju.

Amerika gradi trimotorne bombnike z 2500 konjskimi silami. Posadka bo štela 12 ljudi. Novi bombniki bodo nosili 18 ton bomb.

Prvi bataljon ameriških padalcev je bil osnovan v Fort Beningu v severnoameriški državi Georgija. Bataljon šteje 500 mož.

Ako bo vodila Amerika vojno v Tihem oceanu, bo posegla Japonska v vojno na Atlantskem oceanu. Če se bo pa vmešala Amerika v evropsko vojno, bosta Nemčija in Italija sodelovali z Japonsko na Tihem oceanu — tako izjavljajo Japanci.

Spominjajmo se v molitvah rajnih!

Dobra krščanska mati umrla v Rušah. Predzadnje nedeljo smo položili k večnemu počitku dobro Oberčevovo mamo komaj v 59. letu starosti. Po triletnem trpljenju, skoraj vedno prikovanu na bolniško posteljo, jo je Vsemogočni poklical k sebi. Pred par leti so ji deročil valovi Drave odnesli sina. Tega ni mogla nikoli preboreti. Bolezen jo je vrgla na bolniško posteljo, dokler sama ni odšla za sinom uživat plačilo. Dobri krščanski materi in naši dolgoletni naročnici naj bo Bog usmiljen!

Smrt gojenke Dekliškega krožka. Smrtna kosa je iztrgala iz naših vrst vrlo gojenko Pečnik Štefko iz Rošnje pri St. Janžu na Dravskem polju. Po kratki a mučni boleznii nas je zapustila. Kako je bila priljubljena med nami, pričča spremstvo na zadnji poti. Spremljale so jo gojenke in druge deklice v belih oblekah, zastopstvo mladenk in članic v krojih ter vsa šolska mladina z učiteljstvom. Nosile so jo tovarišice. Šolarji so ji na domu in ob grobu zapeli v slovo. — Zelimo Ti, draga sestrice, naj Ti bo zemljica lahka in Bog obilen plačnik! — Ostalim, predvsem materi, ki je izgubila že drugo oporo (pred par leti ji je namreč utonil mož), sestricam in gojenkam, ki za njo žalujejo, pa izrekamo solzalje!

Smrt dobrega očeta pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju. V Gospodu je zaspal po dolgi boleznii Pepelnik Janez v Župeči vasi. Bil je blag človek, skrben mož in oče, ki je z veliko vdanostjo prenašal križe življenja in boleznii. Zapustil je žalujočo vdovo in dva nepreskrbljena otroka. Bog mu bodi bogat plačnik!

Umrl je mož, kakršnih je malo. V starosti 83 let je umrl v Črešnjevcih pri Gornji Radgoni daleč na okoli znani in spoštovani posestnik Zemljic Jožef. Mnogo let je bil priden gospodar na svojem vzorno obdelanem posestvu. Bil je skoz in skoz veren in narodno zaveden, kar pričajo mnogi katoliški listi, ki prihajajo v njegovo hišo. Pray tako je tudi svoje otroke vzgojil v strogo katoliško-narodnem duhu.

Tudi posledica vojne. Na obali Tihga oceana rastejo v Severni Ameriki smreke in jelke, ki dajejo najboljši les za letala. Naravno, da so začeli gozdove na debelo izsekavati. In kar je najznačilnejše, posekajo tudi mnogo dreves, ki za tehnično predelavo niso dovoljna. Le povprečno sedem odstotkov lesa je uporabnega. Torej mora pas* sto dreves, da dobe izmed njih sedem dobrih debel. In drevesa potrebujejo 250 let, da dorastejo za sečnjo!

V svileni obleki na delo gredo japonske delavke. Tudi državni uradniki so dobili svilene obleke, pa pismonoše in stražniki. Japonske pisemske znamke so tiskane na svilo. To pa zato, da spravijo na trg blago, ki ima zdaj premalo odjemalcev.

okolico. Marija in Erik sta se spogledala. Deklica je bila blede in je drhtela. Mladeniču pa je bilo toplo pri srcu. Čutil je sicer, da Marija nima gorkih občutkov do njega, a to ni ohladilo njegove ljubezni.

»Hvala lepa!« je zašepetala Marija. Velike oči je upirala v Erika, toda iz njih je zrla topa odsotnost, kar je mladeniča še bolj prepričalo v slutnji, da v njenem srcu zanj ni prostora.

Erikov pogled je bil otožen. Marija je to opazila, toda ostala je hladna. Obrnila se je vstran in rekla:

»Pojdite nazaj v gostilno. Povsod je že mir. Prijatelji vas gotovo čakajo.«

Erik se je trpko nasmehnil.

»Nimam prijateljev! Zase živim. Možje, ki so v gostilni, so poštenjaki, zato je razumljivo, da so se postavili zoper lopove. Sicer pa, če dovolite, se jim grem zahvaliti.«

»Lahko storite, kar hočete!«

»Vem. A to sem hotel povedati, da bi vi počakali na moj povratek. Nekaj zmot bi rad razpršil, zato prosim za razgovor. Takoj se bom vrnil!«

Marija je hotela odgovoriti, da je vsako objasnjevanje nepotrebno, toda Erik je že odhitel.

Možje so bili še zbrani. Garnett je ravno postavil svečo na njihovo mizo. Erika so sprejeli z veseljem. Ker

so mislili, da so se nasprotniki zunaj poskrili, so se nekoliko ball zanj.

»Možje,« je glasno zaklical mladenič, »prav lepa hvala za vašo pomoč!«

»Nič se ne zahvaljuj!« je odvrnil najstarejši zlatokop, ki je bil nekak vodja družbe. »Kar smo storili, je bila naša dolžnost.«

»Trd fant si!« je pripomnil drug mož. »Ponosni smo lahko, da smo ti smeli pomagati.«

»Hvala lepa! Zdaj pa me oprostite za nekaj časa. Neko zadevo moram urediti. Potem se bom spet vrnil.«

Ze je odhitel. Dva-, trikrat je skočil in je bil na prejšnjem mestu. Doživel je razočaranje. Marije ni našel. Nekaj časa je mrko gledal okrog sebe in čakal. Nazadnje pa se je vrnil k mizem v pivnico. Za vsakega je naročil vrček piva. Možje so izpili, potem pa so se drug za drugim podajali k počitku. Ker niso imeli denarja za posebne sobe in postelje, so si postlali kar na tleh gostilniške sobe, drugi pa so se zleknili po klopeh.

Erik je bil kmalu sam buden. Sedel je za mizo. Podprl je brado z dlanmi, uprl komolce v mizo in tako strmel v temno noč. Razmišljal je o dogodkih tega večera. Nazadnje so se mu misli ustavile pri Rogerju. Izginil je, ko da bi ga zemlja požrla. Ta lopov si je prisvojil Rajski dol, čeravno je vedel, da že ni brez lastnika.

(Dalje sledi)

vala svoje vzgojno in apostolsko delo še vse bolj uspešno kakor tukaj na zemlji. Kakor sv. Terezika boš na nas vse trosila cvetje svojih uslišanih prošelj. Na vse: na tako hudo preskušane moža, na osirotele otroke in sorodnike, na neštete učence in učenke, na vse svoje ljube znanke. Z besedo in zgledom si nam vsem kazala pravo poč v nebesa, sedaj nam še od božjega Srca izprosi milosti, da bi hodili po Tvojih stopinjah, tako znali trpeti ko Ti in tako blaženo umri ko Ti! Enkrat si izrazila pri mojem obisku željo: »Domov, domov bi rada!« Sedaj si doma! Pri Bogu si v nebesih! Prosi, da pridemo za Teboj! Na srečno in veselo svidenje!

Smrt marljive učenke. Nemila usoda je za vedno izrgala cvetko iz frankolovskega Marijinega vrta in s tem prizadejala nezacepljeno rano ugledni Ulipijevi družini v Bukovju pri Frankolovem. V sredo, 25. septembra, ob desetih smo jo pospremili na zadnji poti. Pogreba se je polnoštevno udeležila šolska mladina in učiteljstvo ter tudi odrasla mladina in sosedi. Tako lepega pogreba Frankolovčani še nismo videli. Vsaka šolarica je nesla v sprevidu lep šopek, tako da je bilo vse ena sama roža. Pogrebne obrede je opravil pokojničin g. katehet Suncič, šolski pevski zbor pa se je od součenke poslovil s pesmijo. Tako nenadno prizadeti družini naše sožalje!

kvenea ključarja g. Rota s sinom, hiša bivšega g. župana Korošca ter fantje in dekleta so s svojo požrtvovalnostjo doprinesli k cerkveni obnovi svoj del. Posebno pa smo hvaležni g. županu Antonu Verniku iz Hoč ter g. podžupanu Onič Matiji iz Razvanja za veliko razumevanje in podporo pri tem delu. Želimo, da bi zvonovi vsemu prebivalstvu oznanjali veselje in radost ter jih tolažili ob času žalosti.

St. Janž na Dravskem polju. Že nekaj časa opazujemo, da postajajo stopnice na cerkveni kor med pozno sv. mašo vedno bolj žive in glasne. Čudno se nam to zdi. Saj je tam le les, toda kljub zaprtim durim prihajajo ven različni moški glasovi. Dognali smo, da sede na teh stopnicah starejši možje med 40. in 60. letom. Upamo, da ne bo več prilike za pritožbo... — Fantovski odsek je imel 15. septembra redni občni zbor. Poročilo odbora je bilo sprejeto z velikim zadovoljstvom. Izvoljen je bil nov odbor s predsednikom Francem Klasincem, tajnikom in blagajnikom Antonom Gerenčnikom; načelnik je Al. Šibila, vodja naraščaja pa Franc Radolič. Okrožje je zastopal brat Kebrič. — Dekliški krožek pa je imel občni zbor v nedeljo, 22. septembra. Novi odbor vodi predsednica Roza Greif, načelnica je Marija Kaube, voditeljica naraščaja je Roza Selinšek, tajnica in blagajničarka Marija Tement. Bog blagoslovi delo obeh odborov za vzgojo mladine!

Dopisi

Slovenjgraški okraj

Stari trg pri Slovenjem Gradcu. Ob poroki Ivana Goloba, p. d. Šteklja, iz Grajske vasi pri Starem trgu in Francke Brusnik, p. d. Ravnjakove, s Sel je nabral Valentin Brložnik, p. d. Šular, veleposestnik na Selah, 50 din za novo bogoslovje v Mariboru in 180 din za cerkev na Selah. Ko želimo novoporočencema vso srečo, izrekamo srčno zahvalo nabiratelju in vsem darovalcem, Bog-povrni tisočero!

Dravska dolina

Selnica ob Dravi. Pozdravljen, novi gospod župnik! Preteklo nedeljo smo tako klicali svojemu dosedanjemu g. kaplanu Janezu Čoklu, ki je ta dan postal naš župnik. Svoje veselje smo pokazali prav iskreno že na predvečer, posebno pa še na slovesni dan. Pred vstopom v cerkev ga je pozdravil g. župan Urbas, učenec in učenka iz ljudske šole, zastopniki Slovenskih fantov, gasilske čete, Rdečega križa. G. dekan in stolni ter mestni župnik Umek je novemu g. župniku izročil župnijo ter mu pridigoval. Slovesnosti so se udeležili župnikovi starši, sorodniki, med njimi tudi g. p. Odilo, gg. duhovniki iz sosednih župnij in posebno iz Maribora. Popoldne so prišli pozdravit novega g. župnika tudi g. okrajni načelnik dr. Šiška, g. polkovnik Peter Kiler, g. podžupan Žebot in drugi. G. Čokl je vztrajen delavec na našem prosvetnem polju. Kot kaplan v Hočah je povečal in uredil prosvetni dom in kot kaplan v Selnici je sezidal povsem novega, ki je gotovo najlepši spomenik njegovega kaplanskega dela v tej sedaj njegovi fari! Tudi »Slov. gospodar« mu želi na tem novem službenem mestu mnogo božjega blagoslova!

Dravsko polje

Hoče-Sv. Mihael-Razvanje. Naš kraj je imel zelo lepo in redko slovesnost ob priliki blagoslovitve zvonov pri prenovljeni cerkvi, ki so bili poško-

Ali si upate pridobiti »Slovenskemu gospodarju« vsaj enega novega naročnika?

Vremenske prilike ter zdravstvene in socialne razmere po naših krajih v teku stoletij

Lanska huda ter dolgotrajna zima in še bolj glede vremena izredno leto 1940., ki nam grozi s pomanjkanjem, nas sili, da pogledamo glede raznih vremenskih, gospodarskih in zdravstvenih prilik nazaj v zgodovino. Ta pogled nam naj služi v tolažbo in naj malodušne napolni z zaupanjem, da slabim letom ter letinam sledijo dobra in na pridelkih bogata leta.

Kratek pregled sedmih stoletij

Za vlade Karla Velikega je spomladi leta 792. po dolgotrajnem deževju nastala pri nas velikanska povodenj, v kateri je utonilo mnogo ljudi in živine. Sava in Drava sta poplavlili mnogo polja in potem, ko je voda odtekla, so razpadajoča trupla ljudi in živine okužila zrak, kar je povzročilo kužne bolezni.

Radi prepogostega deževja je bilo malo žita in sadja, in še to je večidel segnilo v shram-

bah. Nastala je strašna draginja in celo bogati ljudje so od lakote umirali.

Prav tako nerodovito je bilo leto 820. Leta 860. je bila tako huda zima, da je okoli Benetk morje zmrznilo in so ljudje blago po ledu v mesto vozili.

Leta 872. so prišle iz vzhodnih dežel koblice, dolge in debele kakor moški palec; imele so široke gobce in po dva, kakor kamen trda zoba, s katerima so lahko najtršo drevesno skorjo oglodale, pravi zgodovinar. Napadle so Kranjsko, Koroško, Štajersko in Avstrijo ter se v gostih rojih, ki so zatemnjevali sonce, prepeljale iz kraja v kraj ter požrle vse, kar je bilo zelenega.

Pojavila pa se je nato močna burja od severa ter jih spihala v reke in potoke, ki so jih potem splavile h kraju; smrad gnijočih koblic je okužil zrak, nastale so kužne bolezni med ljudmi in živino.

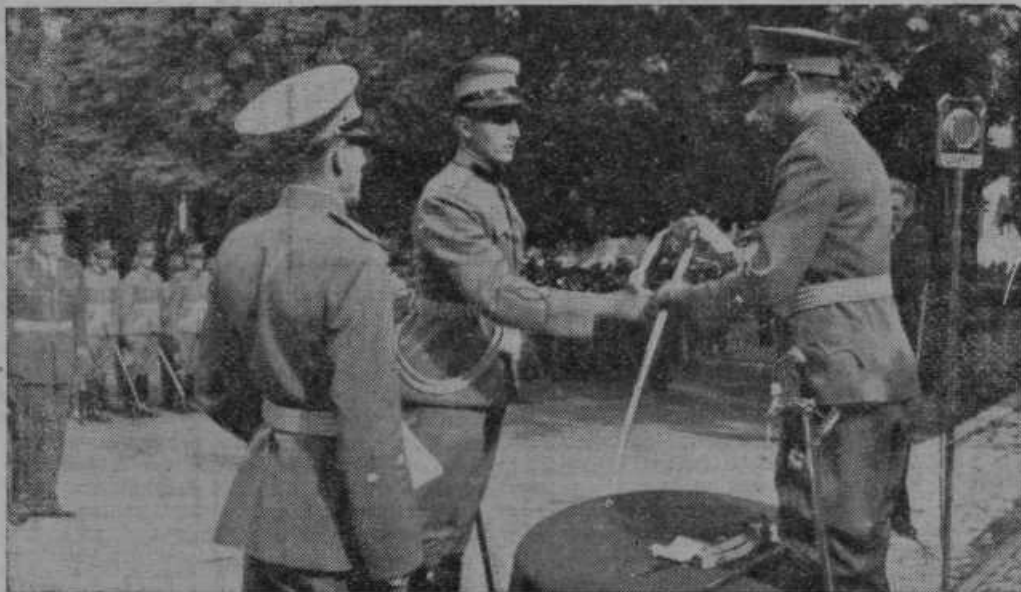
Od leta 880. do 883. so zabeležene samo slabe letine in hude zime, draginji in lakoti se je pridružila še kuga, da so v eno jamo zakopali po dva in celo več mrličev.

V sveti noči leta 993. je nastala taka svetloba, da se je videlo kakor podnevi; nato pa

je sledila tako ostra zima, da so ljudje zobje šklepetali, pravi zgodovinar Valvazor. Isti zgodovinar navaja, da je bilo leto 1186. zelo ugodno: drevje je vzcvetelo že februarja, v maju je bilo zrelo že vse žito in avgusta je bila opravljena vsa trgatve, kakor tudi pospravljeni vsi poljski pridelki. Vsega je bilo v obilici. Toda naslednji dve leti ste bili toliko neprijaznejši. Zima je trajala tja do Binkošti in trgatve je bila šele okrog Božiča. Naslednje leto 1189. pa so se pojavile razne bolezni, ki jih tudi takratni zdravniki niso spoznali.

Leto 1194. pa je prineslo povodnji, ki so zasule polja in pašnike; pogosti požari so uničili kar po cele vasi, po poljih je zagospodaril raznovrsten mrčes, kuga in lakota pa sta pomorili mnogo ljudi. Dve leti na to so ljudje spet mrli od lakote, povzročene po koblicah, ki so prišle iz Ogrskega, kakor tudi radi živinske kuge.

Leto 1201. je poteklo v znamenju hudih potresov. Najhujši je bil 4. maja; trajal je skoro pol ure, tako, da so se podrle mnoge cerkve in zrušilo veliko število hiš, ki so pokopale mnogo ljudi. Tako se je zrušil stolp vitanjskega gradu in terjal osem človeških žrtev, med nji-

Knez namestnik Pavle odlikuje najboljšega gojenca beogradske vojne akademije s častno sabljo